

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 01.10.2015

Hørings svar - nøytral merverdiavgift i helseforetakene.

Regnskap Norge har endret navn fra Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF). Våre 7300 medlemmer fører regnskapet for 260 000 næringsdrivende.

Våre medlemmer er positivt innstilt til forslaget om å skape nøytral merverdiavgift i helseforetakene for å sikre effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser. Vi mener ordningen også bør omfatte investeringer.

Etter Regnskap Norges syn kan gode grunner tale for å konkurranseutsette en rekke tjenester som ikke utgjør helseforetakenes kjernevirksomhet. Nøytralisering av merverdiavgift er en forutsetning for konkurranseutsetting fordi man ellers vil stimulere til egenproduksjon av tjenester i helseforetakene.

Når det gjelder utforming av regelverk, administrasjon og tiltak for å motvirke konkurransevridning har Regnskap Norge forslag til justeringer.

Regelverk og ansvar for kompensasjonsordningen

For å sikre konkurransenøytraliteten i merverdiavgiftssystemet er det avgjørende med oversikt over sammenhengen mellom inngående og utgående merverdiavgift, fradragrett og innlåsingseffekter.

Etter Regnskap Norges syn kan konkurransenøytraliteten bli lidende dersom man sprer forvaltningen av merverdiavgiftsregelverket på flere instanser – særlig instanser som kun skal forvalte enkelte sider av regelverket og derfor ikke har et overordnet perspektiv. Regnskap Norge mener på generelt grunnlag at forvaltning av merverdiavgiftssystemet bør sortere under Skatteetaten og Finansdepartementet.

Etter Regnskap Norges syn burde ordningen for merverdiavgiftskompensasjon vært innbakt i merverdiavgiftsloven fordi regelverkene henger udelelig sammen. I den grad man skiller kompensasjon ut i egen lov bør det kun eksistere én kompensasjonsordning – ikke separate kompensasjonsordninger for forskjellige aktører.

Regnskap Norge er opptatt av så enkle og praktikable regler som mulig, samtidig som man sikrer at konkurransenøytralitet ivaretas.

Innkjøp av helsetjenester fra underleverandører

Den foreslåtte løsningen om at helseforetak og visse sykehus (HF/S) skal omfattes av kompensasjonsordningen, i kombinasjon med at de gis 6 % sjablongkompensasjon ved innkjøp av helsetjenester fra utenforstående aktører, vil etter Regnskap Norges syn åpne for tilpasninger.

Ulike helsetjenester vil ha ulik sammensetningsgrad av arbeidsinnsats og innkjøp, og dermed ulik grad av innbakt merverdiavgift i vederlaget. En fast sjablongsats for kompensasjon vil gjøre innkjøp av arbeidsintensive helsetjenester (lite innbakt merverdiavgift) gunstige å anskaffe, mens innkjøpsintensive helsetjenester (mye innbakt merverdiavgift) blir mindre gunstig å anskaffe.

Et eksempel:

MR-tjenester krever utstyr som koster mange millioner kroner å anskaffe og den innbakte merverdiavgiften kan følgelig overstige de 6 % av vederlaget som kompenseres ved innkjøp av tjenesten. Når ikke all innbakt merverdiavgift kompenseres ved innkjøp av helsetjenester vil HF/S ha insitamant til egenproduksjon fordi HF/S vil oppnå full kompensasjon dersom HF/S selv anskaffer MR-utstyr.

En konkurransenøytral løsning kan være å gjøre underleverandører av helsetjenester merverdiavgiftspliktige for helsetjenester som leveres til aktørene som omfattes av kompensasjonsordningen. Dette vil gi økt grad av fordelingsproblematikk hos underleverandørene, men sikre konkurranse på like vilkår.

Innleie av fast eiendom

Den foreslåtte løsningen om at aktørene som omfattes av kompensasjonsordningen gis 18 % sjablongkompensasjon ved leie av fast eiendom vil etter Regnskap Norges syn åpne for tilpasninger.

Ulike eiendommer vil ha ulik grad av innbakt merverdiavgiftkostnad alt etter hvor eiendommen befinner seg i sitt livsløp og hvorvidt eier eller leietaker er ansvarlig for vedlikehold.

Regnskap Norges mener det foreslåtte regelverket kan være lett å misbruke slik at det vil virke kraftig mot sin hensikt.

Et eksempel:

Et helseforetak eller omfattet sykehus (HF/S) oppfører eiendomsmasse og får kompensert merverdiavgift på oppføringskostnadene. Straks justeringsperioden er utløpt skilles eiendomsmassen ut i et heleid subjekt som starter mva-unntatt utleie av bygningsmassen til HF/S. I henhold til leieavtalen er HF/S ansvarlig for drift, vedlikehold og evt. ombygginger. HF/S får kompensert merverdiavgift for drift, vedlikehold og evt. ombygginger. HF/S får i tillegg kompensert 18% av

leiebeløpet, som i realiteten ikke inneholder mva. Prissetting er ingen eksakt vitenskap grunnet bygningsmassens spesielle karakter og jo høyere leievederlaget settes, jo mer får HF/S kompensert. Overskuddet i utleiesubjektet overføres HF/S som eier av utleiersubjektet.

Etter Regnskap Norge syn vil det være et mer presist virkemiddel å utvide ordningen med frivillig registrering etter mval § 2-3 med et nytt punkt d hvor helseforetak og de aktuelle sykehusene angis.

Avslutningsvis

Høringsnotatet tar opp fordeling av ressurser mellom de omfattede aktørene knyttet til tidspunkt for investering. Endringer i regelverk er noe alle private aktører må forholde seg til, og har man investert på et ugunstig tidspunkt i forhold til regelendringen, så er det noe man må leve med. Regnskap Norge ser ikke at dette bør være annerledes for aktørene som omfattes av den foreslåtte endringen i høringsnotatet. Fordeling av ressurser mellom aktørene anser Regnskap Norge for en statlig oppgave. Vi har ikke andre kommentarer enn at fokus må være på systemet og de store linjene fremfor millimeterrettferdighet mellom offentlige aktører.

Med vennlig hilsen

for
Sandra Riise
Administrerende direktør

Erik Frøystad
Advokatfullmektig